8473823094

SPM IAS ACADEMY
SHAPING BRILLIANCE

FIRST MOCK APSC MAINS 2024
GS Paper II
Duration: 3 Hrs

NAME:	Pinki Mani Nath	APSC ROLL NO: 4412178	
DATE:	13/09/25	PHONE NO:	
EMAIL ID:			

(Please fill your details correctly)

Medium: English ☐ Assamese ☑

INDEX NUMBER		
Q.NO.	Maximum Marks	Marks Obtained.
1	10	
2	10	
3	10	
4	10	
5	10	
6	10	
7	10	
8	10	
9	10	
10	10	
11	15	
12	15	
13	15	
14	15	
15	15	
16	15	
17	15	
18	15	
19	15	
20	15	
TOTAL:	250	

INSTRUCTIONS

Please read each of the following instruction carefully before attempting the questions:

- There are **TWENTY** questions printed in ENGLISH and ASSAMESE.
- All questions are compulsory.
- The number of marks carried by a question/part is indicated against it.
- The answers must not exceed the prescribed word limit indicated against each question.
- Answers must be written in the medium authorised in the Admission Certificate which must be stated clearly on the cover of this Question-cum-Answer (QCA) Booklet in the space provided. No marks will be given for answers written in medium other than the authorised one.
- Checking to be done with main aim of evaluating a candidate's ability of express ideas in lucid manner.
- Any page or portion of the page left blank in the Question-cum-Answer Booklet must be clearly struck off
- Use a **blue** or **black** ballpoint pen only.

Signature of the Student:

Invigilator's Signature:

NOTE: EVALUATION PERIOD FOR THE MAINS TEST SERIES COPY IS 10 DAYS.

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

DETAIL FEEDBACK

ALL THE BEST

Q1. Ayushman Bharat has expanded access to healthcare, but inclusivity and quality remain concerns. Discuss.

প্ৰশ্ন ১: আয়ুষ্মান ভাৰতে স্বাস্থ্যসেৱাৰ প্ৰৱেশাধিকাৰ সম্প্ৰসাৰিত কৰিছে, কিন্তু অন্তৰ্ভুক্তি আৰু মানদণ্ড এতিয়াও চিন্তাৰ বিষয় হৈয়ে আছে। আলোচনা কৰক। **(Answer in 150 words)**

উত্তৰ: স্বাস্থ্যক্ষেত্ৰত সৰ্বসাধাৰণৰ প্ৰৱেশাধিকাৰ ব্যাপক ভাৱে সম্প্ৰসাৰিত কৰাৰ এক অভিলাসী পদক্ষেপ হ'ল আয়ুষ্মান ভাৰত। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা প্ৰৱৰ্তিত আয়ুষ্মান ভাৰত আঁচনিয়ে সাধাৰণ জনতাৰ নিজৰ পকেটৰ পৰা স্বাস্থ্যৰ দিশত খৰচ (out of pocket expenditure) ৰ হাৰ কমোৱাত বহুলাংশে সফল হোৱা দেখা গৈছে।

আয়ুষ্মান ভাৰত আঁচনিৰ অধীনত প্ৰধানমন্ত্ৰী আৰোগ্য আঁচনিৰ হিতাধিকাৰী সকলক 5 লাখ টকা পৰ্যন্ত নগদবিহীন চিকিৎসা সেৱা আগবঢ়ায়। যাত বিশেষকৈ সমাজৰ নিম্ন আয়ৰ লোকসকলক উদ্দেশ্য কৰি লোৱা হৈছে। যাতে এই সমূহ লোকৰ পকেটৰ পৰা খৰচত কিছু সকাহ হয়। এই ক্ষেত্ৰত পকেটৰ পৰা খৰচৰ হাৰ 65% ৰ পৰা প্ৰায় 42% লৈ হ্ৰাস হোৱা দেখা গৈছে।

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

এই আঁচনিয়ে যদিও স্বাস্থ্যসেৱাৰ দিশত প্ৰৱেশাধিকাৰ সম্প্ৰসাৰিত কৰাত সফল হৈছে তথাপিও ~~সম্পূ~~ সম্পূৰ্ণ অন্তৰ্ভুক্তি আৰু মানদণ্ডৰ দিশত প্ৰত্যাহ্বান উদ্বেগৰ থলি হৈ পৰিছে। ইয়াৰ মূল কাৰণ সমূহ হ'ল —

① ৰঙা ফিটাৰ সেৰপাকত (Red tapism) বাবে যোগ্য হিতাধিকাৰী বঞ্চিত হৈয়ে আছে।

② সাধাৰণ জনতাৰ আঁচনিসমূহৰ বিষয়ে সজাগতাৰ অভাৱ।

③ ~~উপযুক্ত~~

এনেবোৰ কাৰকে এই জন অভিলাষী আঁচনিখন সম্পূৰ্ণ অন্তৰ্ভুক্তি হোৱাত ব্যাহত কৰিছে। উপযুক্ত প্ৰশাসনিক সজাগতাৰ মাধ্যমত এই আঁচনিসমূহ সম্প্ৰসাৰণ কৰিলেহে আমি দেশৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী মোদীৰ সপোন "সবকা সাথ, সবকা বিকাশ" লক্ষ্যত উপনীত হ'ব পাৰিম।

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

(Don't write anything beyond this margin)

Q2. Trace the evolution of electoral politics in India since Independence. In this context, critically examine the role of the Election Commission of India in strengthening democratic processes.

প্ৰশ্ন ২: স্বাধীনতাৰ পিছৰে পৰা ভাৰতত নিৰ্বাচনী ৰাজনীতিৰ বিৱৰ্তনৰ বিষয়ে লিখক। এই সন্দৰ্ভত, গণতান্ত্ৰিক প্ৰক্ৰিয়া শক্তিশালী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগৰ ভূমিকা সমালোচনামূলকভাৱে মূল্যায়ন কৰক। **(Answer in 150 words)**

উত্তৰ: ১৯৪৭ চনত ভাৰতবৰ্ষ স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পিছত ১৯৫০ চনত পোন প্ৰথম বাৰৰ গণতান্ত্ৰিক নিৰ্বাচনী প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ হৈছিল। এক দেশত এক উৎসৱ সদৃশ পৰিৱেশৰ সৃষ্টি হৈছিল। আৰু প্ৰায় অধিক সংখ্যক প্ৰায় ৫০% তকৈ অধিক লোকে এই নিৰ্বাচনী প্ৰক্ৰিয়াত অংশগ্ৰহণ কৰিছিল। প্ৰথমে লোকসভা তথা ৰাজ্যিক বিধানসভা সমূহৰ একে সময়তে নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হৈ আছিল কিন্তু ১৯৬৭ চনত পোন প্ৰথম বাৰৰ ৰাজ্য সমূহত আঞ্চলিক ৰাজনীতিৰ উত্থানৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই ধাৰাৰ অন্ত পৰে আৰু লোকসভা আৰু ৰাজ্যিক বিধানসভাৰ নিৰ্বাচন পৃথক পৃথক অন্তৰালত অনুষ্ঠিত

হ'বলৈ আৰম্ভ হয় আৰু আজিৰ তাৰিখতো সেই প্ৰক্ৰিয়াৰ নিৰ্বাচনী প্ৰক্ৰিয়া সমাপন হৈ আছে। যদিও প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ৰামনাথ কোবিন্দৰ নেতৃত্বাধীন কমিটিয়ে সাংবিধানিক কিছু সাল সলনিৰে "এক ৰাষ্ট্ৰ, এক নিৰ্বাচনৰ" পোষকতা কৰিছে।

ভাৰতীয় সংবিধানৰ 324 নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত ভাৰতৰ নিৰ্বাচনী আয়োগে গণতান্ত্ৰিক প্ৰক্ৰিয়াক শক্তিশালী কৰাত বিশেষ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে-

-) মুক্ত আৰু সৎ নিৰ্বাচনী প্ৰক্ৰিয়া।

-) শক্তিশালী মডেল কোড অব কনডাক্টৰ পৰিচালনা।

-) ৰাজনৈতিক দলৰ স্বীকৃতি তথা চিহ্ন বিতৰণ।

-) ভোটাৰ তালিকা প্ৰকাশ তথা সংশোধন আদি

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

8473823094

Q3. India's MAHASAGAR initiative seeks to deepen maritime cooperation with countries of the Indian Ocean Region. Examine its significance in enabling India to pursue a balanced and strategic approach in the IOR.

প্ৰশ্ন ৩: ভাৰতৰ 'MAHASAGAR' পদক্ষেপে ভাৰত মহাসাগৰ অঞ্চলৰ দেশসমূহৰ সৈতে সামুদ্ৰিক সহযোগিতা গভীৰ কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে। ভাৰত মহাসাগৰীয় অঞ্চলত ভাৰতক এক সন্তুলিত আৰু কৌশলগত দৃষ্টিভংগী অনুসৰণ কৰিবলৈ সক্ষম কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ গুৰুত্ব পৰীক্ষা কৰক।

(Answer in 150 words)

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q4. The idea of 'One Nation, One Election' is often justified as a return to India's early constitutional practice. In this context, discuss how the Indian Constitution's provisions on elections and parliamentary democracy have evolved since independence.

প্ৰশ্ন ৪: 'এক ৰাষ্ট্ৰ, এক নিৰ্বাচন "ৰ ধাৰণাক প্ৰায়ে ভাৰতৰ প্ৰাৰম্ভিক সাংবিধানিক প্ৰথাৰ প্ৰত্যাৱৰ্তন হিচাপে ন্যায়সঙ্গত বুলি গণ্য কৰা হয়। এই সন্দৰ্ভত ভাৰতীয় সংবিধানৰ নিৰ্বাচন আৰু সংসদীয় গণতন্ত্ৰৰ ব্যৱস্থা স্বাধীনতাৰ পিছৰে পৰা কেনেদৰে বিকশিত হৈছে সেই বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(Answer in 150 words)

উত্তৰঃ- শেহতীয়াকৈ 'এক ৰাষ্ট্ৰ, এক নিৰ্বাচন' সন্দৰ্ভত প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ৰামনাথ কোবিন্দৰ অধীনত গঠিত কমিটিয়ে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ওচৰত ইয়াৰ প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছে। যত কমিটিয়ে ভাৰতৰ সংবিধানত কিছু সংশোধনীৰ যোগে 'এক ৰাষ্ট্ৰ, এক নিৰ্বাচন' পদ্ধতিৰ পুনৰ প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ পোষকতা প্ৰকাশ কৰিছে।

ইতিমধ্যে ভাৰত স্বাধীনতাৰ পিছত কিছু বছৰলৈ কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ নিৰ্বাচন প্ৰায় একে সময়তে অনুষ্ঠিত হৈছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত ৰাজ্য সমূহত আঞ্চলিক শক্তিৰ উত্থানৰ পাছত এই ধাৰা ব্যাহত হয়।

(Don't write anything beyond this margin)

নিৰ্বাচনী খৰচ

এক ~~দেশ~~ ৰাষ্ট্ৰ এক নিৰ্বাচনৰ সুবিধা

- প্ৰায়ে নিৰ্বাচনৰ বাবে ৰাজনৈতিক নেতাসকলক প্ৰচাৰত ঘূৰি থকা দেখা যায়, এনে ক্ষেত্ৰত নেতাসকলে নিজৰ সমষ্টিত সময় দিয়াৰ সুযোগ পাব।
- 1) সময়ৰ মিতব্যয়িতা তথা নিৰ্বাচনী ধনৰ অপচয় ৰাহি।
- 1) নিৰ্বাচন প্ৰক্ৰিয়াত জড়িত কৰ্মচাৰীৰ ওপৰত বোজা হ্ৰাস

এক ৰাষ্ট্ৰ, এক নিৰ্বাচনতো যথেষ্ট কাৰিকৰী অসুবিধাও জড়িত হৈ আছে, প্ৰথমে সেই সমূহ সমাধান কৰিহে, চৰকাৰে 'এক ৰাষ্ট্ৰ, এক নিৰ্বাচনী' দৰে সাংবিধানিক প্ৰণালী আগবঢ়া উচিত।

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q5. What are the key provisions of the 106th Constitutional Amendment Act? Discuss its implications for women's political representation in India.
প্ৰশ্ন ৫: ১০৬তম সংবিধান সংশোধনী আইনৰ মূল ব্যৱস্থাসমূহ কি কি? ভাৰতত মহিলাৰ ৰাজনৈতিক প্ৰতিনিধিত্বৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱসমূহ আলোচনা কৰক। **(Answer in 150 words)**

উত্তৰঃ- শেহতীয়াকৈ ভাৰতৰ সংবিধানত সংযোজন তথা সংশোধন কৰা নাৰীশক্তি বন্দন অভিযান এক যুগান্তকাৰী পদক্ষেপ হিচাপে চিহ্নিত হোৱাৰ পথত আগবাঢ়িছে। বিভিন্ন আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰতিবেদন অনুসৰি প্ৰায় 21% মহিলাই হে ভাৰতীয় ৰাজনীতিত প্ৰতিনিধিত্ব কৰে। যি আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় 47% অংশগ্ৰহণৰ হাৰৰ তুলনাত অতি নিম্ন। তেনে ক্ষেত্ৰত মহিলাৰ সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণৰ উদ্দেশ্যৰে ভাৰতীয় সংবিধানত ১০৬ তম সংবিধান সংশোধনী আইন প্ৰণয়ন কৰা হৈছে, ইয়াৰ মূল ব্যৱস্থাসমূহ হ'ল –

-) 330ক সংযোজন সংসদত 33% মহিলাৰ বাবে আসন সংৰক্ষণ।

-) 243কক সংযোজন নতুন দিল্লীৰ বিধানসভাত

(Don't write anything beyond this margin)

৩৩% আসন মহিলাৰ বাবে সংৰক্ষণ (

→ ২০২৬ চনৰ পাছত প্ৰথমে ১৫ বছৰৰ এই ব্যৱস্থাৰ প্ৰৱৰ্তন।

এই সংবিধান সংশোধনী আইনে ~~মহিলাৰ~~ ভাৰতত মহিলাৰ ৰাজনৈতিক প্ৰতিনিধিত্বৰ ওপৰত পেলাব পৰা প্ৰভাৱ সমূহ হ'ল —

→ মহিলা সবলীকৰণ। ~~তথ্য~~ ম

→ অষ্টাদশ লোকসভাত মাত্ৰ 14% আসন মহিলাই নিৰ্বাচিত হৈছে এনে ক্ষেত্ৰত ৩৩% আৰক্ষণে মহিলা সকল এক সবল জনাদেশ স্থাপনত দিশ মোকলাব।

→ মহিলা লগত জড়িত অপৰাধ হিংসাৰ হাৰ হ্ৰাস পাব।

এনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰিব বুলি ভবা হৈছে। কাৰণ ৭৩তম, ৭৪তম সংশোধনে ~~বহুতো~~ মহিলা সকলক সুবিধা দিছে যদিও সম্পূৰ্ণ ৰূপে ইয়াৰ অন্তৰ্ভুক্তি এক সপোন হৈ আছে।

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q6. Combative federalism has increasingly characterised Centre–State relations in recent years. In this context, examine the constitutional role of the Governor in upholding cooperative federalism in India.
প্ৰশ্ন ৬: শেহতীয়া বছৰবোৰত সংঘাতমূলক যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদৰ বাবে কেন্দ্ৰ-ৰাজ্যৰ সম্পৰ্কৰ বৈশিষ্ট্য ক্ৰমান্বয়ে বৃদ্ধি পাইছে। এই সন্দৰ্ভত, ভাৰতত সহযোগিতামূলক যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদ বজাই ৰখাত ৰাজ্যপালৰ সাংবিধানিক ভূমিকা পৰীক্ষা কৰক। **(Answer in 150 words)**

উত্তৰ :

ভাৰতত কেন্দ্ৰ ৰাজ্যৰ বৈশিষ্ট্যৰ ক্ষেত্ৰত এক নতুন ধাঁচনি উত্থান হৈছে সেয়া হ'ল সংঘাতমূলক যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদ। যত প্ৰায়ে সহযোগিতামূলক যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় ধাঁচনিৰ বিপৰীত পৰিলক্ষিত হয়। যত কেন্দ্ৰৰ দ্বাৰা নিৰ্দেশিত আঁচনি অথবা নীতি সমূহ ৰাজ্যিক চৰকাৰে বিৰোধিতা কৰা দেখা যায়। ইয়াৰ কিছু শেহতীয়া উদাহৰণ হ'ল —

-/ কেৰেলাত ৰাজ্য চৰকাৰে NEP 2020ৰ ত্ৰি ভাষা নীতিৰ প্ৰৱৰ্তনৰ বিৰোধ কৰিছে যাৰ ফলত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সমগ্ৰ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰীয় বাজেটৰ ধন আবণ্টন কৰা নাই।

-/ পশ্চিম বংগ তথা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সংঘাতমূলক যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদে প্ৰায়ে ৰাজনীতিৰ শীৰ্ষত

আৰো মত পশ্চিম বংগৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে PM SHRI school ক বোৰত PM পোষণৰ সং যোজনৰ বিৰোধিতা কৰিছে।

এনে সংঘাতমূলক যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় কেন্দ্ৰ-ৰাজ্যৰ বৈশিষ্ট্যৰ বিপৰীতে সহযোগিতামূলক যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদৰ দৰে বৈশিষ্ট্যই কেন্দ্ৰ তথা ৰাজ্যক সমূহীয়া ভাৱে সামগ্ৰিক উন্নয়নত সহায়ক হয়। যেনে:- সমৱৰ্তী সূচীৰ সঠিক প্ৰয়োগ, কেন্দ্ৰীয় বাজেটৰ সফল ৰূপায়ণ আদি।

এই ক্ষেত্ৰত ৰাজ্যপালসমূহে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ সাংবিধানিক ভূমিকা পালন কৰে যেনে:-

-) কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যৰ মাজত ইতিবাচক সূত্ৰধাৰৰ ভূমিকা।

-) বিতৰ্কমূলক বিল সমূহ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ বাবে বিবেচনাধীন ৰখা কিন্তু অতি সোনকালে ইয়াৰ প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশৰ নিৰ্ধাৰিত সময়ৰ অৱধান মানি চলা।

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Q7. The Speaker of a State Legislative Assembly is expected to act as the guardian of the House. In this context, examine the issues affecting the functioning of state legislatures and evaluate the role of the Speaker in addressing them.

প্ৰশ্ন ৭: ৰাজ্যিক বিধান সভাৰ অধ্যক্ষই সদনৰ অভিভাৱক হিচাপে কাম কৰিব বুলি আশা কৰা হয়। এই সন্দৰ্ভত ৰাজ্যিক বিধানমণ্ডলৰ কাম-কাজত প্ৰভাৱ পেলোৱা বিষয়সমূহ পৰীক্ষা কৰক আৰু সেইবোৰ সম্বোধন কৰাত অধ্যক্ষৰ ভূমিকাৰ মূল্যায়ন কৰক। **(Answer in 150 words)**

উত্তৰ :-

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Q8. "Freedom of speech and expression is the foundation of all democratic organisations, for without free political discussion, no public education is possible." Discuss.

প্ৰশ্ন ৮: "বাক আৰু অভিব্যক্তিৰ স্বাধীনতা হৈছে সকলো গণতান্ত্ৰিক সংগঠনৰ ভেটি, কাৰণ মুক্ত ৰাজনৈতিক আলোচনা অবিহনে কোনো ৰাজহুৱা শিক্ষা সম্ভৱ নহয়।" আলোচনা কৰক।

(Answer in 150 words)

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q9. India's neighbourhood policy increasingly emphasises sub-regional connectivity. Discuss in light of recent India–Bhutan engagements.
প্ৰশ্ন ৯: ভাৰতৰ চুবুৰীয়া নীতিয়ে উপ-আঞ্চলিক সংযোগৰ ওপৰত ক্ৰমান্বয়ে গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। শেহতীয়া ভাৰত-ভূটান সম্পৰ্কৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আলোচনা কৰক। **(Answer in 150 words)**

উদ্দেশ্য: ভাৰতৰ চুবুৰীয়া প্ৰথম নীতিৰ অধীনত Act East Policy ৰ অন্তৰ্গত বিভিন্ন উপ-আঞ্চলিক সংযোগৰ বাবে বিভিন্ন পদক্ষেপ চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা দেখা গৈছে। শেহতীয়াকৈ কালাদান মাল্টিমডেল প্ৰজেক্ট, যোগীঘোপা জল সংযোগ আদি উল্লেখযোগ্য।

ভাৰতৰ অন্যতম চুবুৰীয়া ৰাষ্ট্ৰ ভূটানৰ লগত ভাৰতে পূৰ্বৰে পৰা জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্পৰ লগত সংযোজিত হৈ আহিছে। শেহতীয়াকৈ বিভিন্ন প্ৰকল্পৰ সৈতে ভাৰতে ~~অসম~~ বিশেষকৈ অসমৰ যোগে চুবুৰীয়া কূটনৈতিক সম্পৰ্ক অধিক সুদৃঢ় কৰিছে।

ভূটানৰ লগত সম্পৰ্ক উন্নীতকৰণৰ

কাৰণ —

1/ ভূটান প্ৰথম কাৰ্বন ঋণাত্মক দেশ হিচাপে পৰিৱেশৰ দিশত অধিক শক্তিশালী, এনেক্ষেত্ৰত

গেলেফু মাইণ্ড ফুলনেছ চিটি | যোগেদি সংযোজন কৰলে ভাৰতক বহুলাংশে প্ৰভাৱিত কৰিব।

-/ ভূটানে ভাৰতৰ আনতম বিদেশী শক্তি চীনৰ লগত সীমা ভাগ বিতৰণ কৰে তেনে ক্ষেত্ৰত ভূটান এক বাফাৰ ৰাষ্ট্ৰ হিচাপেও ভাৰতৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ।

-/ যোগীঘোপা আন্তঃৰাজ্যিক জলপথে ভাৰত-ভূটানৰ বাণিজ্যিক সম্প্ৰসাৰণলৈ এক দিশ উন্মোচিত কৰিছে।

এনেদৰে ভাৰত-ভূটান উপ-আঞ্চলিক সংযোগে বৈ ভাৰতৰ বৈদেশিক কূটনীতিৰ দিশত শক্তিশালী তথা সুদৃঢ় কৰিব।

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q10. Provide a comparative analysis of the office of the Vice President of India and that of the United States, highlighting their constitutional roles and significance.
প্ৰশ্ন ১০: ভাৰতৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতি আৰু আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ কাৰ্যালয়ৰ তুলনামূলক বিশ্লেষণ প্ৰদান কৰক, যাৰ জৰিয়তে তেওঁলোকৰ সাংবিধানিক ভূমিকা আৰু গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰিব পাৰি। **(Answer in 150 words)**

উত্তৰ:- ভাৰতৰ সংবিধানত উপৰাষ্ট্ৰপতিৰ পদৰ বিশেষ বিৱৰণ দেখিবলৈ পোৱাৰ দৰে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰো উপ-ৰাষ্ট্ৰপতিৰ কাৰ্যালয় আদিৰ বিৱৰণ পোৱা যায়।

তুলনামূলক বিশ্লেষণ

→ ভাৰতৰ উপ-ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নিৰ্বাচন ৰাষ্ট্ৰপতিৰ দৰেই নিৰ্দিষ্ট নিৰ্বাচনী ইলেক্টোৰেল কলেজৰে সম্পাদিত যত উভয় সদনৰ নিৰ্বাচিত তথা মনোনীত সদস্যই ভোটদান প্ৰক্ৰিয়াত অংশগ্ৰহণ কৰে।

আনহাতে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰত উপ-ৰাষ্ট্ৰপতিজনো ৰাষ্ট্ৰপতিৰ দৰেই প্ৰত্যক্ষ নিৰ্বাচন প্ৰক্ৰিয়াৰে সম্পন্ন হয়।

→ ভাৰতৰ উপৰাষ্ট্ৰপতি ভাৰতৰ উচ্চ সদন

অর্থাৎ রাজ্যসভার অধ্যক্ষ হয়।

আনষ্ঠাতে আমেরিকায় নিম্ন সদনেত হয়।

Feedback (For office use only)

Structure/ Presentation

Question Interpretation

Content

Value Addition

Penalty (If any)

Total

Q11. The Anoop Baranwal v. Union of India (2023) Case created an interim mechanism for appointing Election Commissioners in the absence of a parliamentary law. In this context, critically examine the limits of judicial innovation in filling constitutional silences. How does this case reflect on the balance of power between the legislature, executive, and judiciary in India?

প্ৰশ্ন ১১: অনুপ বৰণৱাল বনাম ভাৰত চৰকাৰ (2023) গোচৰটোৱে সংসদীয় আইনৰ অনুপস্থিতিত নিৰ্বাচন আয়ুক্ত নিযুক্তিৰ বাবে এক অন্তৰ্বৰ্তীকালীন ব্যৱস্থা সৃষ্টি কৰিছিল। এই সন্দৰ্ভত সাংবিধানিক নীৰৱতা পূৰণৰ ক্ষেত্ৰত ন্যায়িক উদ্ভাৱনৰ সীমাবোৰ সমালোচনামূলকভাৱে পৰীক্ষা কৰক। এই গোচৰটোৱে ভাৰতৰ বিধানমণ্ডল, কাৰ্যবাহী আৰু ন্যায়পালিকাৰ মাজত ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্য কেনেদৰে প্ৰতিফলিত কৰে? **(Answer in 250 words)**

উত্তৰঃ শেহতীয়াকৈ অনুপ বৰনৱাল বনাম ভাৰত চৰকাৰ (2023) গোচৰটোৱে ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ নিৰ্বাচনৰ ক্ষেত্ৰত পুনৰ প্ৰসংগিক হৈ পৰিছে।

উক্ত গোচৰটোত উচ্চতম ন্যায়ালয়ে ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত নিম্নোক্ত আদেশ জাৰি কৰিছিল যে -

+ নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত এখন সমিতি গঠন কৰা হ'ব।

→ সমিতিৰ সদস্য হ'ব - প্ৰধানমন্ত্ৰী, বিৰোধী দলৰ দলপতি তথা উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়াধীশ।

কিন্তু এই প্ৰয়াসমূহে নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত উপযুক্ত সাংবিধানিক সংযোজন আৰু নিযুক্তি প্ৰক্ৰিয়াটো অধিক স্বচ্ছ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যথোপযুক্ত পদক্ষেপ লৈছিল, কাৰণ সংবিধানৰ 324 নং অনুচ্ছেদ ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়ুক্তৰ নিযুক্তি সন্দৰ্ভত কোনো প্ৰাবধান উল্লেখ কৰা নাছিল। যাৰ বাবে প্ৰায়েই আয়ুক্ত নিযুক্তিৰ স্বচ্ছতাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰশ্ন উত্থাপিত হৈছিল।

গতিকে এই প্ৰেক্ষাপটতে সাংবিধানিক ~~মি~~ নীৰৱতা তাক পূৰণৰ ক্ষেত্ৰত সফল ন্যায়িক উদ্ভাৱন হিচাপে আলোকিত হৈছে। এই <u>ন্যায়িক উদ্ভাৱনৰ সীমাবোধৰ সমালোচনা</u>

→ ন্যায়িক উদ্ভাৱন প্ৰায়ে ন্যায়িক সক্ৰিয়তা বুলিও উল্লেখিত হয় যত সংবিধান নীৰৱ হলেও ন্যায়ালয় সক্ৰিয় হৈ

থাকে।

→ PIL অৰ্থাৎ জনসাধাৰণ ইচ্ছাজনিত আবেদন, এক সক্ৰিয় ন্যায়িক উদ্ভাৱন যিয়ে জনতাক যুক্তিসংগত ন্যায়ৰ দিশত এক উন্মুক্ত মাধ্যম হিচাপে প্ৰতিষ্ঠানিত হৈছে।

অনুপ বৰণৱাল বনাম ভাৰত চৰকাৰ গোচৰটোৱে ভাৰতৰ বিধানমণ্ডল, কাৰ্যবাহী আৰু ন্যায়পালিকাৰ মাজত ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্য ভালতে দিশা ধৰণে প্ৰতিফলিত কৰে -

→ নিৰ্বাচন আয়ুক্ত এজন নিৰপেক্ষ হোৱাটো অতি জৰুৰী ~~কেন্দ্ৰ~~ অন্যথাই ক্ষমতাৰ অপব্যৱহাৰ হোৱাটো নিশ্চিত তেনে পৰিপ্ৰেক্ষিতত ন্যায়পালিকাৰ সক্ৰিয়তাই বিধানমণ্ডলৰ বিৰোধী তথা কাৰ্যবাহীৰ সন্মিলিত অন্তৰ্ভুক্তিৰ নিৰ্বাচন তথা শেহত ৰাষ্ট্ৰপতিৰ দ্বাৰা নিযুক্তি এক সীমিত ভাৰসাম্যতা প্ৰদান কৰিব।

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q12. 'For India and China, cooperation is not an option, it is an imperative.' Critically examine this statement in light of evolving geopolitical uncertainties and the shifting global order.
প্ৰশ্ন ১২: "" "ভাৰত আৰু চীনৰ বাবে সহযোগিতা কোনো বিকল্প নহয়, ই এক আৱশ্যক।" বিকশিত হোৱা ভূ-ৰাজনৈতিক অনিশ্চয়তা আৰু পৰিৱৰ্তিত বিশ্ব ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি এই বিবৃতিটো সমালোচনামূলকভাৱে পৰীক্ষা কৰক। **(Answer in 250 words)**

উত্তৰঃ ভাৰত - চীনৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ৭৫ বছৰ বৰ্ষপূৰ্তি অনুষ্ঠানত ভাৰত আৰু চীনৰ ৰাষ্ট্ৰপ্ৰধান মিলিত হৈ বিভিন্ন কূটনৈতিক আলোচনাত স্বাক্ষৰিত কৰে।

ভাৰত - চীন সমসাময়িক ভাৱেই স্বাধীনতা লাভ কৰিছিল। যদিও আজিৰ সময়ত ভাৰতৰ তুলনাত চীনৰ GDP বা অৰ্থনীতি ও বহুগুণে আগবঢ়া। আৰম্ভণিতে ভাৰত - চীনৰ পঞ্চশীল নীতিৰ আধাৰত 'সহযোগিতামূলক' সম্বন্ধ থকাত "হিন্দী - চীনী ভাই - ভাই" বুলি জনপ্ৰিয় আছিল।

কিন্তু চীনৰ দ্বাৰা তিব্বত দখল

ধৰ্মগুৰু দালাই লামাৰ ভাৰতত লোৱা
আশ্ৰয়ে ভাৰত-চীনৰ সম্পৰ্কত তিক্ততা
আনে যত ১৯৬২ চনত - ভাৰত- চীন
যুদ্ধৰো মুখামুখি হয়। তাৰ পিছতো বহুবাৰ
ভাৰতৰ অন্যতম প্ৰতিদ্বন্দ্বী পাকিস্তানক
সহযোগিতা, তথা বেল্ট এণ্ড ৰোড নীতিৰে
~~ভাৰতক আগে~~ কে চীনে ভাৰতক
প্ৰত্যাহ্বান জনাই আহিছে। আনকি
অৰুণাচল প্ৰদেশ দখলৰ হুমকি তথা
অৰুণাচলৰ বহুতো অঞ্চলৰ চীনৰ দ্বাৰা
নামাকৰণ আদিয়ে এক তিক্ততাপূৰ্ণ সম্বন্ধৰে
বহিঃপ্ৰকাশ কৰে যদিও বৰ্তমান
বিশ্ব ৰাজনীতিৰ প্ৰেক্ষাপটে পৰিবৰ্তনৰ
অনুসাৰি ভাৰত-আৰু চীনৰ মাজত
সহযোগিতা বিকল্প নহয়, ই এক আৱশ্যক
বিষয় ৰূপে দাবী দাঙি উঠিছে কাৰণ

-) আমেৰিকাৰ ~~স্থ~~ ৰাষ্ট্ৰপতি ~~স্ব~~ ডোনাল্ড ট্ৰাম্পৰ স্বজেন-তেমন নীতি।

-) ট্ৰাম্পৰ দ্বাৰা দুয়োখন দেশতে অতিৰিক্ত শুল্ক আৰোপ।

-) ট্ৰাম্পৰ আমেৰিকা ফাৰ্ষ্ট নীতিৰ অধীনত বহুতো ভাৰতীয় তথা চীনা নাগৰিকক সেৱা খণ্ডত নিযুক্তিৰ বাধা আৰোপ।

পৰিবৰ্তিত ভূ-ৰাজনৈতিক অনিশ্চয়তা তথা পৰিবৰ্তিত বিশ্ব ব্যৱস্থাৰ এক শক্তিশালী অৰ্থনীতিৰ অধিকাৰী দুয়োখন ৰাষ্ট্ৰৰ সহযোগিতাই এছিয়া মহাদেশৰ ~~এক~~ অৰ্থনীতিৰ যি ~~প্ৰবল~~ সামগ্ৰিক একত্ৰীকৰণ তথা উত্থানে দুয়ো দেশকে স্থিৰতা প্ৰদান কৰিব।

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)

Structure/ Presentation

Question Interpretation

Content

Value Addition

Penalty (If any)

Total

Q13. Beti Bachao, Beti Padhao is a step towards ensuring equal opportunities and dignity for our daughters.' In this context, evaluate the achievements and challenges of Beti Bachao, Beti Padhao Scheme.

প্ৰশ্ন ১৩: আমাৰ ছোৱালীবোৰৰ বাবে সমান সুযোগ আৰু মৰ্যাদা নিশ্চিত কৰাৰ দিশত "বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও" এক পদক্ষেপ। এই সন্দৰ্ভত, বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও আঁচনিৰ সাফল্য আৰু প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ মূল্যায়ন কৰক। **(Answer in 250 words)**

উত্তৰঃ-

লিংগ ভিত্তিক বাজেটৰ উন্মোচনৰ দিশত "বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও"। ভাৰতৰ এক যুগান্তকাৰী আঁচনি হিচাপে 2024 চনত আৰম্ভ প্ৰকাশ কৰে। লিংগভিত্তিক বাজেট মূলত মহিলা সৱলীকৰণৰ অৰ্থে নাৰী ভিত্তিক আঁচনি সংযোজন কৰা হয়। 'বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও' আঁচনিৰ মূল উদ্দেশ্যই হ'ল দেশৰ ছোৱালী সকলক শিক্ষাৰ যোগেদি সমান সুযোগ তথা মৰ্যাদাৰ অধিকাৰ নিশ্চিত কৰা। যত ভাৰতৰ দৰে এখন দেশত মহিলাৰ বিৰুদ্ধে অপৰাধ লৈংগিক অসমানতাৰ মূল কাৰক হিচাপে পৰিলক্ষিত হয়।

বেটি বচাও বেটি পঢ়াও আঁচনিৰ সাফল্য

- সাক্ষৰতাৰ হাৰ উন্নীতকৰণ।
- বিদ্যালয়ত আধাতে এৰাৰ হাৰ হ্ৰাস পাইছে।
- নামভৰ্তিৰ হাৰ বৃদ্ধি পাইছে।
- বিদ্যালয় সমূহত পৰিষ্কাৰ তথা ছোৱালীৰ অনাময় অভ্যাসাগাৰৰ ব্যৱস্থা ৯৯%
- বিদ্যালয়ত প্ৰত্যাশিত শিক্ষাৰ বছৰৰ হাৰ বৃদ্ধি
- বাল্য বিবাহৰ হাৰ হ্ৰাস

বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও আঁচনিৰ অধীনত ৰাজ্য চৰকাৰে যোৱেও ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ হাৰ বৃদ্ধি হেতু বিভিন্ন ব্যৱস্থা হাতত লৈছে যেনে :- অসমত নিযুত মইনা আঁচনি।

(Don't write anything beyond this margin)

বেটি বচাও বেটি পঢ়াও আঁচনিৰ প্ৰত্যাহ্বান

- পিতৃকেন্দ্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থা।
- নাৰী নিৰ্যাতন তথা উৎপীড়ন
- সঠিক নিৰীক্ষণ তথা সজাগতাৰ অভাৱ

বেটি বচাও, বেটি পঢ়াও দৰে জন অভিলাষী আঁচনিৰ পূৰ্ণ প্ৰসাৰ আৰু সজাগতাইহে চলাব বুলি ভাবোঁ। পেটেলৰ "এক ভাৰত, শ্ৰেষ্ঠ ভাৰত" ৰ দৰে সপোন বাস্তৱায়িত কৰিব পাৰিব।

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

8473823094

Q14. The expansion of BRICS reflects an emerging multipolar world. Critically assess its implications for India's foreign policy.

প্ৰশ্ন ১৪: ব্ৰিকছৰ সম্প্ৰসাৰণে এক উদীয়মান বহুমুখী বিশ্বক প্ৰতিফলিত কৰে। ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱসমূহ সমালোচনামূলকভাৱে মূল্যায়ন কৰক। **(Answer in 250 words)**

8473823094

(Don't write anything beyond this margin):

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Q15. 'The Supreme Court's consultative role can strengthen cooperative federalism.' Do you agree? In this context, critically examine the scope and significance of the Court's advisory jurisdiction under Article 143.

প্ৰশ্ন ১৫: 'উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ পৰামৰ্শমূলক ভূমিকাই সহযোগিতামূলক যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদক শক্তিশালী কৰিব পাৰে।' এই কথাৰ সৈতে আপুনি সন্মত নে? এই সন্দৰ্ভত ১৪৩ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত আদালতৰ পৰামৰ্শমূলক অধিকাৰক্ষেত্ৰৰ পৰিসৰ আৰু গুৰুত্ব সমালোচনামূলকভাৱে পৰীক্ষা কৰক।

(Answer in 250 words)

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q16. Self-Help Groups are not only instruments of social empowerment, but also catalysts for grassroots innovation and local entrepreneurship. In this context, discuss the role of SHGs in advancing the objectives of SDG 9 in India.

প্ৰশ্ন ১৬: আত্মসহায়ক গোটবোৰ কেৱল সামাজিক সবলীকৰণৰ আহিলাই নহয়, তৃণমূল পৰ্যায়ৰ উদ্ভাৱন আৰু স্থানীয় উদ্যোগশীলতাৰ বাবেও অনুঘটক। এই সন্দৰ্ভত, ভাৰতত বহন ক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্য ৯-ৰ উদ্দেশ্যসমূহ আগুৱাই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত আত্মসহায়ক গোটৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(Answer in 250 words)

উত্তৰঃ-

আত্মসহায়ক গোটবোৰ সামাজিক সবলীকৰণ বিশেষকৈ নাৰী-সবলীকৰণৰ তথা তৃণমূল পৰ্যায়ৰ উদ্ভাৱন আৰু স্থানীয় উদ্যোগশীলতাৰ বাবে অনুঘটক হিচাপে গণ্য কৰিব পৰা যায়।

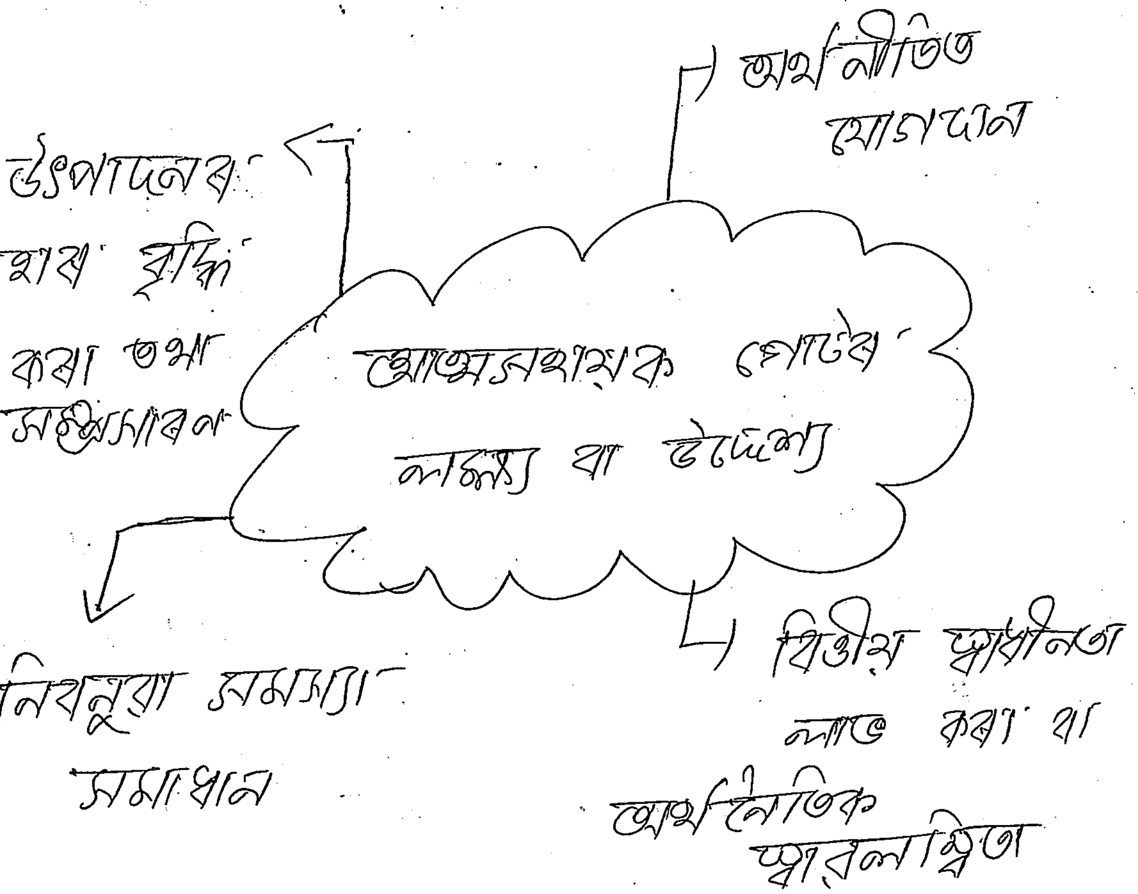

(Don't write anything beyond this margin)

ভাৰতত বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্য -৯

~~সামাজিক উদ্যোগীকৰণ~~ উদ্যোগী উদ্দেশ্য সমূহ:

আজিৰ্বাই নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত আত্মসহায়ক গোটসমূহৰ ভূমিকা অতি জানুহ তলত দিয়া ধৰণে আলোচনা কৰিব পাৰো —

-) আত্মসহায়ক গোট সমূহে সমাজৰ একাংশ শ্ৰেণীৰ বিশেষকৈ দুৰ্বল শ্ৰেণীক সমভাৱে আগবাঢ়ি অহাৰ ক্ষেত্ৰত এক প্লেটফৰ্ম প্ৰদান কৰে।

-) আত্মসহায়ক গোটে স্থানীয় কুটীৰ শিল্প সমূহক এক গোট কৰি এক বহনক্ষম উন্নয়নৰ আগে কাৰ্বন নিৰ্গমন হ্ৰাস কৰাত সহায়ক হয়। লগতে উদ্যোগীকৰণক ~~উৎসা~~ বহনক্ষম উন্নয়নক গতি দিয়াত সহায়ক হয়।

-) স্থানীয় উদ্ভাৱনক উৎসাহিত তথা সম্প্ৰসাৰণ।

আত্মসহায়ক গোটসমূহ কেৱল মাত্ৰ অৰ্থনৈতিক স্বচ্ছলতাৰ বহিঃপ্ৰকাশক নহয় অথবা সামাজিক সবলীকৰণৰ কেৱল মাত্ৰ আহিলায়ো নহয় ই দিয়ে এক নতুন সামাজিক পৰিচয়। ~~এই~~ সেয়েহে বৰ্তমান সময়ত চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় তথা ৰাজ্যিক বিভিন্ন আঁচনি যেনে: মুখ্যমন্ত্ৰীৰ উদ্যমিতা অভিযান, স্বামী বিবেকানন্দ যুব উদ্যোগী আঁচনি, লাখপতি দিদি আদিৰ দ্বাৰে আঁচনি যোগেদি জোৰ সাহন যোগাই আহিছে।

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

8473823094

Q17. "Digital technology is the most powerful tool we have for improving lives and solving development challenges." In this context, discuss the importance of digital governance in achieving inclusive welfare outcomes in India.
প্ৰশ্ন ১৭: "জীৱন উন্নত কৰা আৰু উন্নয়নৰ প্ৰত্যাহ্বানসমূহ সমাধান কৰাৰ বাবে ডিজিটেল প্ৰযুক্তি হৈছে আমাৰ হাতত থকা আটাইতকৈ শক্তিশালী সঁজুলি।" এই সন্দৰ্ভত, ভাৰতত অন্তৰ্ভুক্তিমূলক কল্যাণমূলক ফলাফল প্ৰাপ্ত কৰাত ডিজিটেল প্ৰশাসনৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক। **(Answer in 250 words)**

উত্তৰ :- ভাৰতত অন্তৰ্ভুক্তিমূলক কল্যাণমূলক ফলাফল প্ৰাপ্ত কৰাত ডিজিটেল প্ৰশাসনৰ গুৰুত্ব অপৰিসীম। কিয়নো আজিৰ যুগত বিশেষকৈ জীৱন উন্নত কৰা তথা উন্নয়নৰ প্ৰত্যাহ্বানসমূহ সমাধান কৰাৰ বাবে ডিজিটেল প্ৰযুক্তিক এক অন্যতম শক্তিশালী সঁজুলি হিচাপে গণ্য কৰা হৈছে।

বৰ্তমান প্ৰতিখন চৰকাৰেই ডিজিটেল প্ৰশাসনৰ গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে যেনেহে ইয়াক এক অবিচ্ছেদ্য ~~উপাদ~~ অংশ হিচাপে প্ৰসাৰৰ চেষ্টাত আছে।

ডিজিটেল প্ৰশাসনৰ সুবিধা —

→ মিতব্যয়ী তথা সময় ৰাহি কৰে।

8473823094
(Don't write anything beyond this margin)

-) তাৎক্ষণিক সমস্যা দাখিল তথা প্ৰতিক্ৰিয়া। যেনে:- Mygovassam, সেৱাসেতু।

-) সুচল তথা ৰঙা-ফিটাৰ মেৰপাকৰ দৰে সমস্যাৰ পৰা মুক্ত।

-) স্বচ্ছতা তথা দুৰ্নীতিমুক্ত যেনে:- DBT হস্তান্তৰ

-) একত্ৰীকৰণ। যেনে: PRAGATI। য'ত প্ৰধানমন্ত্ৰী তথা মুখ্যমন্ত্ৰীসমূহৰ মাজিলী জনসাধাৰণৰ সমস্যা সমাধানৰ এক উমৈহতীয়া মঞ্চ, মন কী বাত আদি।

ডিজিটেল প্ৰশাসন মুকুত নহয় কিয়নো —

-) ডিজিটেল ডিভাইড বা বিভাজন মতে দেশৰ 50% নাগৰিক ডিজিটেল ডিভাইচৰ সংযোগ নাই।

-) ডিজিটেল নিৰক্ষৰতা।

সেহেতীয়াকৈ কেৱলো চৰকাৰেহে কাৰ্যকৰী ভাৱে সম্পূৰ্ণ ডিজিটেল সাক্ষৰ বাৱে।

8473823094
(Don't write anything beyond this margin)

হৈচাগে স্বীকৃত দিয়া হৈছে। যাতে
তেওঁলোকে Digi Kerala আঁচনিৰ যোগে
ৰাজ্যৰ প্ৰতিজন নাগৰিকক ডিজিটেল ভাৱে
সাক্ষৰ কৰাৰ প্ৰচেষ্টা চলায় তথা
সফল হয়। এনে সমূহ আঁচনি গোটেই
ভাৰতত প্ৰসাৰ কৰিলে Digital India
ৰ সম্পূৰ্ণ সপোন সাকাৰ লাভ
কৰিব।

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q18. While global discourse has emphasised international climate finance, the mobilisation of domestic resources is equally critical for countries of the Global South. Examine this with special reference to India.

প্ৰশ্ন ১৮: যদিও বৈশ্বিক কথোপকথনে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় জলবায়ু বিত্তৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে, ঘৰুৱা সম্পদৰ একত্ৰীকৰণ বৈশ্বিক দক্ষিণৰ দেশসমূহৰ বাবে সমানেই গুৰুত্বপূৰ্ণ। ভাৰতৰ বিশেষ প্ৰসংগৰ সৈতে ইয়াৰ মূল্যায়ন কৰক। **(Answer in 250 words)**

উত্তৰ:

বৈশ্বিক দক্ষিণৰ দেশসমূহ ~~ভাৰ~~ অৰ্থাৎ বিশ্বৰ প্ৰধান কিছু উন্নয়নশীল দেশ যেনে: ভাৰত, ব্ৰাজিল, চীন, আদি দেশসমূহক সামূহিকভাৱে বৈশ্বিক দক্ষিণ বুলিও অভিহিত কৰা হয়।

মূলতঃ জলবায়ুৰ দৰে প্ৰাসংগিকতাৰ বিষয়ত উন্নত ৰাষ্ট্ৰসমূহে জলবায়ু বিত্তৰ ওপৰত কথোপকথন, আলোচনা মাধ্যমত গুৰুত্ব আৰোপ কৰে যদিও ঘৰুৱা সম্পদৰ একত্ৰীকৰণৰ বৈশ্বিক দক্ষিণৰ দেশসমূহৰ বাবেও সমানেই গুৰুত্বপূৰ্ণ।

ভাৰততে এইক্ষেত্ৰত লোৱা কিছু পদক্ষেপ হ'ল —

↳ COP 26-ত ভাৰতে পঞ্চামৃত আঁচনিৰ জৰিয়তে

জলবায়ু ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কাৰ্বন নিৰ্গমন হ্ৰাসকে, খনি, জীৱাশ্ম ইন্ধনৰ ব্যৱহাৰ হ্ৰাস_ নবীকৰণ যোগ্য সম্পদৰ ব্যৱহাৰ বাবে পদক্ষেপ লৈছে।

-) LiFe আঁচনিৰ অধীনত Green Credit ৰ দৰে প্ৰসংগত ইমান গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে।

-) ভাৰতে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সৌৰ একত্ৰীকৰণ সংস্থা যোগেদি সৌৰ শক্তিৰ ব্যৱহাৰৰ ওপৰত প্ৰাসংগিকতা উল্লেখ কৰিছিল।

ভাৰতে জলবায়ু বিত্তৰ ক্ষেত্ৰত বৈশ্বিক দক্ষিণৰ দেশ হিচাপে গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱদান আগবঢ়াইছে।

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

(Don't write anything beyond this margin)

Q19. Investment in women's capacities is a sine qua non to build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialisation, and foster innovation. Discuss with suitable examples from India.

প্ৰশ্ন ১৯: স্থিতিস্থাপক আন্তঃগাঁথনি নিৰ্মাণ, অন্তৰ্ভুক্তিমূলক আৰু বহনক্ষম ঔদ্যোগিকৰণৰ প্ৰচাৰ, আৰু উদ্ভাৱনক উৎসাহিত কৰাৰ বাবে মহিলাৰ সামৰ্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত বিনিয়োগ কৰাটো অনিবাৰ্য। ভাৰতৰ উপযুক্ত উদাহৰণৰ সৈতে আলোচনা কৰক। **(Answer in 250 words)**

8473823094

8472823094
(Don't write anything beyond this margin)

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total

Q20. 'Empower Citizens, Expose Corruption' is the motto adopted by the Lokpal of India in 2025. Examine to what extent the institution has been able to realise this vision. In this context, discuss the broader challenges of ensuring accountability and transparency in governance, citing recent examples.

প্ৰশ্ন ২০: 'নাগৰিকক শক্তিশালী কৰক, দুৰ্নীতি প্ৰকাশ কৰক' হৈছে ২০২৫ চনত ভাৰতৰ লোকপালৰ দ্বাৰা গ্ৰহণ কৰা মূলমন্ত্ৰ। প্ৰতিষ্ঠানটোৱে এই দৃষ্টিভংগী কিমান পৰিমাণে বাস্তৱায়িত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে পৰীক্ষা কৰক। এই সন্দৰ্ভত শেহতীয়া উদাহৰণ উল্লেখ কৰি প্ৰশাসনত দায়বদ্ধতা আৰু স্বচ্ছতা নিশ্চিত কৰাৰ বিস্তৃত প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক। **(Answer in 250 words)**

উত্তৰ :-

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

8473823094

(Don't write anything beyond this margin)

Feedback (For office use only)
Structure/ Presentation
Question Interpretation
Content
Value Addition
Penalty (If any)
Total